

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.

Főmunkatárs:
HERBOLY FERENC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utóza 16.
Fiókkiadóhivatal:
Kassa, Fő-u. 45. (Breitner
papírkereskedés).

Telefonszám: 150.

NAPLÓ

KASSAI FÜGGETLEN NAPILAP.

Vidéki szerkesztőségek és
kiadóhivatalok:
Sárosvárm.: Eperjes, Bártfa
Szepesvárm.: Lőcse, Igló.

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K — f.
Negyedévre . . 3 K 50 f.
Vidéki előfizetőknek havonta
50 fill. bélyegköltéssel több.
Megjelenik mindennap
délután 5 órakor.

Utmutató

mely dióhéjba szorítva némely közismert
igazságokat tartalmaz és különösen idege-
nek számára fölötte tanulságos.

Kassa, szept. 9.

A városi tanács a börtönügyi kongresszus Kassára érkező tagjai iránti figyelemből, egyik városi aljegyző szerkesztésében „Utmutatót” adott ki. Nem volna teljes e korszakalkotó mű, ha egy némely fogyatékoságát nem pótolnók. Első sorban az őszinteség nagy hiánya az, mely bő pótlásra szorul.

Ha a mi városunk valóban oly szép volna, mint azt a városi tanács több nyomtatott iven át konstatálja, dagadó kebellet büszkélkedhetnénk vele, hogy kassaiak vagyunk. Fájdalom a valóság egészen másképp fest. Kassa korántsem az a modern város, mint az „Utmutató” írja és a fokozott kíváncsisággal ide érkező idegen mást fog tapasztalni már külsőségekben is, ha például az év 365 napja közül egy szürke hétköznapi időpontot választ a város megtekintésére.

Az „Utmutató”, meghamisított külsőségeit pótoljuk hát egy kissé — őszinteséggel, igazsággal, a valóság meztelen képével.

I. fejezet.

Általános tudnivalók.

Ha Konstantinápoly szemétdombjairól híres, Kassa nem igen marad mögötte a török metropolisnak. Szerencsés klimatikus viszonyaink következtében az északi szél ugyan olykor fölsepri az utcákat, az eső meg gondoskodik az öntözésről, egyébként a történelmi hagyományokkal megszentelt rögöket, — minden novellairói tulzás nélkül mondva — évszázados por födi. A természet feltétlen tisztelete egyébként abban is kicsucsosodik, hogy kövilágításunk rendjében jelentékeny szerepet játszik a hold. Ha az égbolt méla arcu pásztorának kalendárium szerint teljes mivoltában kell a csillagokat őriznie, tornyosulhatnak sötét fellegek Kassa fölött, a lámpákat ki nem gyújtják. A sötétben ilyenkor óvatosan kell a házak tövében elsurranni, nehogy az éjszakai vándort bőséges számban leledző utcai csavargók meg ne támadják. A csavargók elszaporodásával összefügg, hogy kevés a rendőr Kassán. Furcsa okfejtés, de úgy van. Az általános tudnivalók körébe tartozik, hogy a kofa a piacon szabadon zsarolja a publikumot, hogy a bérkocsis mindig többet kér, mint a mi megilleti, hogy a bankok csak annak nyujtanak hitelt, ki Rotschild bárót hozza kezésül, hogy a városi tanács ügykezelésében nem egyszer játszódnak le Ripp ven Winkle-szerű jelenetek, elmulván ugyanis néhány évtized, míg a beadott ügyiratra elintézés érkezik; hogy vannak lakások, de nincsenek lakók, mert a háziurak erőpróbát gyakorolnak a terhes házbérek emelésével; hogy a mellékutcaik zsufolásig tömvék éjjeli lebujjokkal, hol pompásan kultiválják az utolsó fillérig való kizsebelést; hogy van

számos egyesület és annak még számosabb elnöke, a cimkórság kielégítésével azonban hivatásuk befejezést nyer; hogy annyi a katoná mint a szemét és annyi a nekik ingyen adott telek, hogy maholnap akár kaszárnya város lehetünk; hogy a kulturális élet csak iskolai értesítők statisztikai kimutatásában nyilvánul, a művészet, irodalom mostoha gyermekek Kassán, hogy sok a divatkereskedő, fölös számmal van hordár, élénk a váltóforgalom, ami jellemző tünete a kassai társadalom pompaszeretetének, életvágyának s mindezek kielégítéséhez a szükséges tőke hiányának.

A többi fejezet.

Közigazgatás. — Kereskedelem. — Színház. — Közgazdaság. — Társadalom.

Közigazgatásunk mintaszerű a bankettek és ünnepi célok rendezésében. Az ünnepi redingót jobban fest valamennyi tanácsosukon, mint a szürke munkakabát s ami nyilvánvalóvá teszi ez utóbbi izléstelen ruhadarabtól való idegenkedést. A fölületes munkálkodás stilszerű kiegészítője a minden vonalon tobzódó klikk rendszer és protekció. A városi hivatalokba a jó összeköttetésű urak rakják le tehetségtelen petéiket.

Kereskedelmünk most éli a fejlődés stádiumát. Modernségének kerékkötője a tulsulyban levő konzervatív öreg kereskedők minden haladástól fázó gárdája. Az újabb kereskedői osztály tengődik, bár sorsának javulását megérdemelné, mert törekvő és tanult.

Színházunk a szabad üzleti spekuláció boltja. Krajzler szellem költözött a művészetnek szentelt színpadra s közönségünk indolenciáját jellemzi, hogy mindezt türi és elnézi. A fölboltos persze a kegyeket sűrűn osztogató színügyi bizottság, hol nem annyira a művészet, mint inkább a barátságra figyelnek. E tippelésből rendszerint a közönség kerül ki vesztés gyanánt. Közgazdasági életünk megítélésére menjünk fel a dóm tornyába. Pompás kilátás nyílik a város egész területére. Hol oly kevés gyárkéményt látunk, ott ne beszéljünk közgazdaságról.

Társadalmunk büne végeredményében mindez, amit dióhéjba itt felsoroltunk. Ha öntudatos, szervezett társadalmá volna Kassának, oly söprést rendezne minden vonalon, hogy utána már büszkén írhatnánk Kassáról egy új „Utmutatót”, mely talán tartalomban ugyanaz volna, mint a város kiadásában most megjelent és idegenek számára írott mű, de annak tartalma maga az élő valóság lenne és nem a sivár állapotok kendőzött, hamis képe.

A kassai affér a Kaz előtt.

(Ujságírók küldöttsége a képviselőknél.)

— A Napló tudósítójától. —

Kassa, szept. 9.

Az aradi ujságírók aradi kongresszusának kiemelkedő pontja volt a kassai véres eset tárgyalása, mely Benedek Árpád szerkesztő indítványa révén került napirendre. A kongresszus az indítvány értelmében elhatározta, hogy a képviselőház elé viszi az ügyet, hogy a szomorú botrány rendezői ne kerülhessenek el holmi kis áthelyezéssel a méltó büntetést. Hogy a képviselőházban nagyobb sikerrel járhasanak el céljuk elére-

sében, kimondták a hírlapírók, hogy küldöttséget menesztenek több képviselő elé.

A küldöttség e hó 14-én megy Budapestre és főképen azokat a képviselőket keresi fel, kik munkásai a sajtónak. A képviselők, kiknél tisztelni fognak, a következők:

Justh Gyula, a képviselőház elnöke, Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Barabás Béla, Bánffy Dezső báró, Bolgár Ferenc, Herczeg Ferenc, Holló Lajos, Kossuth Ferenc, Lengyel Zoltán, Mikszáth Kálmán, Nagy Sándor, Pap Zoltán, Rákosi Viktor, Vázsonyi Vilmos, Vészi József, Zlinszky István.

A küldöttség egyben tanácskozást folytat a budapesti ujságírókkal a fővárosi sajtónak a szervezethez való csatlakozása tárgyában. Mint ismeretes, eddig is szép számmal jelentették be a budapesti ujságírók belépésüket, azonban biztos a kilátás reá, hogy a mozgalom Budapesten is oly nagyarányú lesz, mint amilyen a vidéki. Megbeszélésre kerül a legközelebbre összehívandó budapesti rendkívüli közgyűlés ügye is. Ezen a közgyűlésen fogják a fővárosi hírlapírók számára betöltetlenül maradt szervezeti elnöki és alelnöki állást betölteni.

A küldöttségben, mely a képviselők elé járul, részt vesznek Stauber József elnökléte alatt: Sas Ede alelnök, Balassa Ármin dr., Benedek Árpád, Biró Pál, Losonczy Zoltán, Róna Lajos, Szakács Andor és Tiszti Lajos. Felkéri a küldöttségben való részvételre a szervezet budapesti tanácsosait: Braun Sándort, Buday Barnát, Beniczky Ödönt, Lakatos Sándort, Messer Sándort és Perczel Mórt, továbbá Molnár Jenő dr. és Székely Miklós fővárosi hírlapírókat.

Unalmas felolvasások.

(Egy kis reformot a Kazinczy-körnek.)

Kassa, szept. 9.

Ezelőtt néhány évvel alakult meg Kassán a Kazinczy-kör, mely nagy reményekkel kecsgetetöleg indult útjára. Működése ugyszólván teljesen abban áll, hogy a téli időszakban fölolvasásokat rendez. Ezekhez a fölolvasásokhoz volna egy kis hozzászólásunk s mivel a kör választmánya éppen hétfőn fog ülést tartani, melyen a fölolvasások sorrendjét is megállapítják, kérjük, szíveskedjen meg, amit figyelembe ajánlunk.

A fölolvasások egymagukban, — még ha megfelelők volnának is, — nem elégitik ki a közönségnek a körhöz fűzött várakozását. Ezekben a fölolvasásokon sohasem lehet hallani a tudományok újabb vívmányairól, lapos, untató előadások ezek, mintsem egy tudományos kör élvezetes, mulattató s emellett mégis magas színvonalon álló s Kassa város művelt közönségéhez illő megnyilatkozásai. Az előadók azt hiszik, hogy a középiskolák katedráin ülnek, a diákgyerekhez szólanak, kik előtt az elmondandók még egészen újak és ismeretlenek. Nem veszik tekintetbe, hogy a kassai művelt közönséghez kell beszélőniük, tehát átlagos műveltségű egyénekhez, kit illeten oktatásaikkal nemcsak nem mulattatnak, nemcsak nem ismertetik mindazt, amit kellene, hanem inkább untatják és elidegenítik a közönséget ezen nagyon is ifju kortól. Az eredmény látszik is, amennyiben alig lehet a közönség köréből 30—40 embert egy-egy fölolvasásra összehozni.

A választmány tehát nagyon helyesen cselekednék, ha az eperjesi Széchenyi-kör működését venné zsinórmértékül s tekintettel a város műértő közönségére, zene-, ének- és szavallatszámokkal tenné élvezetesebbé a fölolvasási időt. Szóval matinét kellene rendezni a jelenleg divó egyhangu s így a közönség által egyáltalában nem pártolt sablonos fölolvasások helyett.

Nem szabad tehát a választmánynak újra csak a hagyományos szokása mellett megmaradni s ha végig tekint az eredményeken, bizonyára befogja látni, hogy ezen fölszólalásunk úgy a kör, mint a közönség érdekében helyes és jogos. Szíveskedjék azért a legközelebbi ülésen ezeket figyelmeztetni.

A husuzsora ellen.

(Próbavágások rendezése.)

— A „Napló” tudósítójától. —

Kassa, szept. 9.

A husárok hallatlan emelkedése az ország összes városaiban állandó panasz tárgyát képezi. Minden oldalról azon óhajt halljuk, hogy vegye a hatóság kezébe az ügyet, anélkül azonban, hogy ezen intézkedésével a mézárosok ellenére cselekednének.

Akárhogy áll is a dolog, segíteni kell, mert nem tartjuk indokoltnak a husárok legközelebbi emelkedését, mert dacára, hogy a marhák ára maradt, mégis 4 fillerrel emelték a hus árát kilónként. A hatóságnak tehát más nem marad hátra, mint próbavágást rendeztetni s akkor mindnyájan be fogjuk látni, hogy vajjon üznek-e hallatlan uzsorát a mézárosok a mi kizsákmányolásunkra, vagy tényleg nem adhatják-e olcsóbban a húst.

Nincs vesztegetni való időnk, a közönség nem várhat tovább, az ő érdeke az első, azért vegye kezébe a város maga a huskérdés végleges rendezését és pedig haladéknélkül. A próbavágást föltétlenül meg kell ejteni, azután állítson föl mézárszékeket s azokat tartsa szigorú felügyelet alatt. Ilyenmü intézkedésével az adófizető lakoságnak háláját fogja kiérdemelni.

A piacnak és mindennek drágasága kényszerítőleg hat ránk, hogy újra és újra fölemeljük szavunkat a közönség érdekében, ne huzva halassza hát a hatóság a dolgot s ha a tanács nem tud intézkedni, hívjanak össze sürgősen rendkívüli közgyűlést, ahol azután a polgárság megnyilatkozásából megláthatják, mily égető szükség van a huskérdés rendezésére. Igazán csodálkozunk, hogy ezen halaszthatatlan ügyben a városházán még csak szó sem hallatszik, pedig ami *kell*, azt halogatni sokáig nem szabad, de nem is lehet.

LEGUJABB.

— Távirati és telefonhírek. —

Fejérváry és Bánffy bárók Bécsben.

Budapest, szept. 9. (S. tud. táv.) Fejérváry ma hosszasan tanácskozott Bécsben a közös miniszterekkel. Ma Bánffy Dezső is Bécsben van, amihez a legkülönbözőbb kombinációkat fűzik.

Rádium.

Már a régiek sejtettek némely ritka ásványvizben oly titkos gyógyerőt, melyet mágneses jelenségekkel magyaráztak. Az igazi okot azonban csak a legújabb korban ismerték meg, amidőn néhány gyógyforrásban rádiumot fedeztek fel. Hazánkban ezen csodás elem eddig egyedül a Schmidthauer-féle **IGMANDI** keserűvizben találtak, s így érthető a vele elérhető meglepő gyogyeredmény. Már fél pohárral használva eltávolítja a gyomorban és belekben fészkelő sokféle komoly betegség csiráját s ezzel elejét veszi a baj kifejlődésének. Mint ivó-kúra gyomor- és bélbajokban, továbbá **elkövéredés, szívelhájásodás** s azzal járó **fulladásnál, sárgaság, máj- és lepdaganat, cukorbetegség, aranyér, csúz és köszvénynél, vérbőségnél** stb. kitűnő eredménnyel használható. Kapható mindenütt. Nagy üveg 50 f, kis üveg 30 fillér. Főszétküldés a forrástulajdonos: **SCHMIDTHAUER LAJOS** gyógyszerésznél, Komáromban

Kossuth Solton.

Budapest, szept. 9. (Saj. t. táv.) Kossuth Ferenc ma Solton van, hét-főn tér vissza a fővárosba, amikor az általános választói jog kérdésében kiküldött albizottság érkezik. Biztosra veszik, hogy a vezérőlbizottság az általános titkos választói jogot nem kapcsolja be, a függetlenségi párt azonban külön határozatában kijelenti, hogy az általános választói jogot vallja, azért továbbra is harcolni fog.

A csehországi hadgyakorlat.

Vinter, szept. 9. (Saj. t. táv.) Ő Felsőge Schvarzenberg herceg beszédére válaszolva, köszönetet mondott a szíves fogadtatásért. Biztosította atyai gondosságáról mindnyájukat. Azután megtekintette a kiállítását, majd Schvarzenberg herceg gyönyörűen feldiszitett kastélyába hajtatott, ahol 20 percig tartózkodott. Este 7 óra 30 perckor Steknára érkezett.

Az olaszországi földrengés.

Róma, szept. 9. (Saját tud. táv.) A földrengés által érintett vidékeken elkiserítő az állapot. A kárvallott lakosság a szabadban tanyázik. Nagy a pánik mindenfelé. A római prefektus segítő-bizottságot tervezett. Rómából, Nápolyból több csapat ment a szerencsétlenség színhelyére.

Calabria egyik templomában a szűz Mária-szobor összeomlott. Több templomot bezártak, mert beszakadás-tól tartanak.

A földrengés vidékenként óriási károkat okozott.

Az általános választó jog ligája.

Budapest, szept. 9. (Saj. t. táv.) Óriási érdeklődéssel tekint a politikai világ az általános választói jog ligájának vasárnapi gyűlése elé, mely a Nemzetközi Tornacsarnokban lesz megtartva.

Az oroszországi forradalom.

Pétervár, szept. 9. (S. t. t.) Pétervárról jelentik, hogy a bakui zavargások a Nobel-testvérek részvénytársaságnak 600,000 rubel kárt okozott.

Megszökött doktor.

Budapest, szept. 9. (Saj. t. táv.) Dr. Schönfeld György, egy gazdag budapesti iparos fia, ma megkszökött. A fiatal ember rendkívül költekezően élt. A gazdag apa egy ideig csak fizette az adósságokat, de lelkére kötötte fiának, hogyha nem javul meg, többé semmit sem kap. A könnyelmű ifju nem hederített a jó szóra. Atyja nevére váltókat hamisított s mivel atyja azok kifizetését megtagadta, ma hitelezői elől megszökött.

HIREK.

Üdv az idegeneknek!

(A börtönügyi kongresszus tagjai Kassán.)

Szeretettel üdvözljük a börtönügyi kongresszus Kassára érkező tudós tagjait. E város közönsége mindenkor meleg barátsággal zárta keblére vendégeit és különös tisztelettel adózik mindazoknak, kiket nem az élvezetvágy, nem a szórakozás, hanem nagy emberbaráti célok, a humanizmus szolgálata szólított egybe messze világrészek különféle tájékról. A börtönügyi kongresszus tagjait hozta az Isten körünkbe, mi úgy fogadjuk őket mint a felvilágosodottság jeles harcosait, kik elméjüknek újabb tapasztalatot szerzendő jönnek mi közénk és akiknek hatalmas célu munkája előtt tisztelettudóan emeljük meg süvegünket.

A miniszter érkezése.

Lányi Bertalan igazságügyminiszter, mint már mi is jeleztük, állítólag ma este 7 óra 40 perckor érkezett volna Kassára. A programot azonban megváltoztatták. A miniszter megérkezésének ideje teljesen bizonytalan. Külön vonaton érkezik s a hivatalos fogadtatás is elmarad. Ugyancsak bizonytalan időben utazik el, s nem fog részt venni a banketten sem.

A börtönügyi kongresszus.

A börtönügyi kongresszus tagjai vasárnap délután 2 órakor külön vonaton érkeznek Kassára. A pályaudvaron *Péchy* főispán és *Münster* Tivadar polgármester fogadja őket. Innen a közúti vasut külön vonatján a javító intézet megtekintésére indulnak. A javító-intézet ünnepélyes felavatása, az általunk már közölt program szerint délelőtt 9 órakor kezdődik.

— **Veni Sancte.** Hatalmas, áldásos munkájokat megkezdik ismét az iskolák. Megvetik alapját az egyesek boldogulásának, hogy biztosítsa az összeség jövőjét. A családnak, a hazának reményét váltják valóvá, nehéz munkával — a tanítással. A templomban pedig megcsendül a harang... Fölhangzik az ének, üde, tiszta hangon: **Veni Sancte.** . . ! Jőjj, jőjj, áldd meg a nagy munkát, áldd meg a jó munkást, áldd meg reményünket: a szép magyar ifjúságot!

A helybeli községi elemi iskoláknak ma volt a **Veni Sancte**-ja, melyet Kozora Endre, protonotarius, prépost-plebános tartott. A premontrai főgimnáziumban kedden, e hó 12-én lesz a **Veni Sancte**.

A koadjutor-püspök bérmautja.

Dr. *Fischer-Colbrie* Ágost kassai koadjutor-püspök tegnap este érkezett vissza Kassáról Sáros megye sztrókói járásában végzett apostoli utjáról. A koadjutor-püspök megszokás és pihenés nélkül mindennap más és más faluban osztotta ki a bérmálás szentségét. A merre csak járt, mindenfelé nagy ünnepségek kíséretében fogadták a hivek. Holnap vasárnap a szentisváni bucsun mond ünnepélyes misét.

— **A szabadkai iparoskongresszuson** az egyik elnöki tisztségre, mint olvassuk *Deil* Jenő a kassai kereskedelmi és iparkamara jeles titkárát választották meg.

— **Népgyűlés az Frzsböttőren.** Tegnap délután a kassai szociáldemokratapárt az Erzsébetvárosi népgyűlést tartott. A népgyűlés elnöke Preusz Mór betűszedő volt. A központi pártvezetőség nevében Malasits Géza beszélt az általános választói jog mellett. Majd dr. Fényes Samu a „liga” nevében tartott hosszabb beszédet az általános választói jog mellett.

— **A „Kazinczy-kör” választmányi ülése.** Folyó hó 11-én (hétfőn) d. u. 5 és fél órakor a „Kazinczy-kör” választmányi ülést tart következő tárgysorozattal: 1. Az óda-pályázatra beérkezett műveknek a bíráló bizottság részére leendő kiadása. 2. A gáz- és villamossági r. társaság költségvetése a kör helyiségeiben levő vezeték átalakításáról. 3. Jelentés a népkönyvtárra vonatkozólag. 4. Az őszi közgyűlés napjának megállapítása. 5. A téli felolvasások rendezésére kiküldendő 5 tagú bizottság tagjainak megválasztása. 6. Folyó ügyek és esetleges indítványok.

— **Művészet a színházban.** Holnap vasárnap estére igen kellemesnek ígérkező művészelőadást rendeznek a kassai nemzeti színházban, mely alkalommal Kassáról Bárkány Etelka urhölgy, Hemerka Ulrik, székesegyházi karnagy és Batek Zoltán, ujonnan kinevezett zeneiskolai tanár, továbbá Ardaí Ida, a Kassán is jól ismert drámai színésznő, Novák Irén, aradi szoubrett énekesnő és Ardaí Árpád fognak szerepelni. A színházat nehezen váró közönség élénken érdeklődik az előadás iránt s a jelekből ítélve igen szép számban fogja az estély sikerét előmozdítani.

— **Iparosok egyesülése.** Mint már többször megemlékeztünk, sőt falragaszok útján is tudomást szerzett róla a közönség, a városban igen üdvös mozgalom indult meg: az iparosoknak egy körben való egyesítéséről. Hogy milyen szüksége van erre iparosainknak, azt részletezni felesleges, tudják jól, hogy egyesülésben van az erő. Az előkészítő-bizottság megalakulása után derekasan megfelelt annak, amit magára vállalt. Aláírási ivatek bocsátott ki, sőt Rupp Viktor elnök személyesen is toborzott nagyon sokat az egyesülés zászlaja alá s a kiadott ivatek egytől-egyig megteltek jelentkezőkkel. A lelkes buzgólkodásnak így hát mégis meglesz a gyümölcse, mert iparosaink a legközelebbi időn belül már egy hatalmas táborban egyesítettek s ha oly kezükbe lesz letéve a vezetés, mint most van, csak áldás lesz az iparosainkra.

— **Személyi hír.** Dr. Hartmann Lajos műtőorvos, sebész, szemész orvosi gyakorlatát Kassán (gróf Bercsényi-utca 2. sz. a.) megkezdte.

— **Kassai kereskedők Krompachon.** A kassai kereskedők köre tagjai tegnap délelőtt a krompachi vasgyár megtekintésére kirándultak. A déli vonattal utaztak el Kassáról és este érkeztek vissza. Kereskedőinket a krompachi vasgyár igazgatója fogadta és kalauzolta végig a nagyszabású gyártelepen, mely tegnap teljes üzemben volt. A gyár megtekintése után a kereskedőket az igazgatóság dusan megvendégelte.

— **A színházi bérlet.** A kassai színház ezidei bérletét, — mint szerkesztőnkhez írt levelében említi, maga Komjáthy János színigazgató fogja intézni, aki e célból a napokban Kassára érkezik.

— **Tyuklopás a gazdasági intézetben.** Több ízben érkezett már panasz a rendőrséghez, hogy a gazdasági intézetből tyukokat lopnak. Tetemes károkat szenvedett már maga az intézet is, azonfelül az igazgató, a főkertész és a gondnok. Ma újra jött a panasz, hogy az éjjel a tolvajok megjelentek, munkálkodásukban azonban megzavarta őket az intézeti igazgató. A tettesek elmenekültek s valami Hyko Mihály nevű, a rendőrség által jól ismert csavargó került kézre, kit azonban nem fogtak a tolvajlásán, sőt erősen hangoztatta, az egész dolgról semmit sem tud. A rendőrség Ilykot letartóztatta s a legszeleesebb nyomozást rendelte el. Saját-

ságos, hogy ily gyakori esetekben senkit sem sikerült elfogni, pedig igen szigorúan őrködnek a kárvallottak az egész területen. Gyanus ugyan Ilyko is, de a rendőrség azt hiszi, hogy valami befentes a ludas a dolgban, mert ily gyakran és ily ügyesen idegen ember alig tudna operálni s oly jó szimatja van az illetőnek, hogy csak egy esetben legyen gyengébb az őrködés, már is történik tolvajlás. Most is heteken át lettek fegyveres emberek, nem jött senki s alkalmassan találták az illetők a tegnapi napot, mert nesztét vették, hogy enyhébb a felügyelet. Csak a véletlen akadályozhatta tehát meg őket szándékuk kivitelében.

— **Sztrájk.** Lőcséről írják: Kersnyák Kornél lőcsei géplakatos műhelyében sztrájk ütött ki, a segédek a munkaidő leszállítását és bérfelemelést 20 százalék erejéig követelnek.

— **Örmester ur Lármás.** Egy szeke-rész örmester mit gondolt magában? Miért ne lehetne ő a Bolond Istók-ban illusztrált alak? Noná! fogta magát, elment az este a Petőfi-kávéházba s kezdett hatalmaskodni. Asztaltól-asztalhoz járkált kiabált, lármázott, tombolt anélkül, hogy valakinek csak eszé-ágában is lett volna őt bántani. Végre az ott nyugodtan mulatozó vasutasokra támadt, szidta őket, mint a bokrot, — ok nélkül. Hogy aztán szavainak jelentőséget és súlyt kölcsönözzön, hát biz a kardjához kapott, kirántotta a hüvelyéből s a huszáros hatvágást akarta bemutatni, amely esetre szenvedő tárgyként a vasutasok szolgáltak volna. Csakhogy ezek nem sokat lármáztak, de annál többet tettek. Egyszerűen megfogták a strázsamester urat, kivették a kardot a kezéből, őt magát pedig ezáltal igen szépen lecsendesítették. Természetesen kardjával ereje és bátorsága elveszett s remélhetőleg felettes hatósága érdeme szerint fogja jutalmazni a hősködő hadfit.

— **A tüdővész vasutasokért.** Vörös László kereskedelemügyi miniszter humánus intézkedést tett újabban a tüdővész vasutasok érdekében. A m. kir. államvasutak betegsegélyző-pénztárának működése nem foglalja magában a tüdőbetegnek klimatikus gyógyhelyekre való küldését. E hiányt fokozatosan pótlandó, a kereskedelemügyi miniszter — mint tudósítónk jelenti — úgy intézkedett, hogy egy Abbázia közelében létesített szanatóriumba a nevezett pénztár terhére állandóan beteg küldhessék, mely szám, a miniszternek a m. kir. államvasutakhoz intézett rendelete szerint az elérendő gyógyeredményekhez és a pénztár anyagi helyzetéhez képest emelhető is lesz.

— **Keglevich hagyatéka.** A Hencz Károly dr. képviselővel való párbajban szerencsétlen véget ért Keglevich István gróf hagyatékának egy részét, a rákói ingatlant a kassai kir. törvényszék, a tornai járásbíró-ság útján árvereztet, még pedig egy 6900 forintos talajjavítási kölcsöntőke után lejárt 972 korona járadékhatárlék és annak kamatai fejében. Az árverést 1905. október 3-ik napján d. e. 9 órakor fog megtörténni. Egy izgalmasan töltött és drámai véget ért élet kellemetlen, de szinte tragikus utójátéka ez. Nálunk a közszereplés pénzbe, áldozatokba kerül és ha a szereplők szereznek is, de rendszerint igen drágán fizetik meg a szereplést, sőt ráfizetnek. A gavallér, bőkezű és mindig ur Keglevich István gróf hagyatékának nem is lehetett más sorsa, mint-hogy elárverezték.

— **Értesítés.** Amennyiben a f. évi május hótól augusztus hóig terjedő időközben gyáram, — nevezetesen a gallér-, kezelőtisztító osztály lényegesen nagyobbított, a munka az építés tartama alatt gyakrabban késedelmet szenvedett s mivel egy ideig kénytelen voltam éjjelen is át dolgoztatni, egyes esetekben a munka kivitele némi kívánni valót hagyott hátra.

Van szerencsém ezuttal tiszteletteljesen tudatni, hogy az építés befejeztetett s az új berendezés már teljesen elkészült, úgy, hogy a megbízások gyorsan és minden tekintetben kifogástalanul eszközölhetők. Gyáram ez idő

szerint nemcsak az ország, de a monarchia legnagyobb gallér- és kezelőtisztító-intézete. Számos megbízást vár

HALTENBERGER BÉLA
ruhafestő-, vegytisztító- és gőzmosó-gyára Kassán.

ÉRDEKES ESEMÉNYEK.

(Hirek mindenfelől.)

Halálos méhszurás. Derndl Ferenc, a linzi független parasztpárt egyik vezére mézzel együtt egy méhet is lenyelt, mely a nyakán megszurta és Derndl még az éjjel meghalt.

Kétmillió adomány. Bawden E. G. laptoni lakos jótékony intézeteknek két milliót adományozott.

Moltke unokaöccse. Schlieffen gróf, a német vezérkar nyugalomba vonult főnökének utódja Moltke tábornok, a nagy hadvezér unokaöccse lesz.

Gombamérgezés. Schaffansen János gabelsbergi tanító és hattagu családja gombamérgezésben meghalt.

Lezuhant turisták. Innsbruck mellett Franck berlini és Stolczenberg szászrégényi turisták lezuhantak a mélységbe és szörnyet haltak.

Nyílt tér.

(E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.)

Nyilatkozat.

A „Napló”-ban f. hó 4-én „Egy párbaj története” című közlemény jelent meg, mely foglalkozik Friss Hermina, Klein Sámuel és Erdélyi Lipót ur kalandjával. Az inkriminált cikket én irtam s ezt azért irtam, hogy a közönség szerezen tudomást arról, hogy egy okl. segédjegyző tisztán csak azért, hogy feltűnési viszkotegységét lecsillapítsa, provokált egy családost, beteges uriembert.

Klein Samu a barátság ürügye alatt f. hó 7-én lakásomra jött s ott, mint a szolgabírói hivatalban fenhéjazva mondotta, hogy engem csunyan lefordított s én még egy szót sem mertem szólani. E hazugság tudomásomra jutott s menten Kleinhez küldöttem segédeimet, kik a következő levelet küldötték nekem.

Tekintetes Kepes Tibor urnak
Zsadány.

Tisztelt Barátunk!

Megbízásodhoz képest Klein Samu okl. szjót a mai nap felkerestük, hogy a személyedre használt állítólagos kifejezések miatt magyarázatot kérjünk, de ő ezt megadni vonakodott azzal az indokkal, hogy Te rovott előéletű ember vagy s amit mondott, azt barátjának mondotta.

Igy az ügyet részünkről befejezettnek nyilváníjuk.
Zsadány, 1905. szeptember 7.

Üdvözöl barátaid

Waldmann Jenő s. k.
Lerner József s. k.

Tekintetes Klein Samu okl. sedédjegyző
Csány

F. hó 7-én Cimed a barátság ürügye alatt lakásomra jött s engem mint a szolgabírói hivatalban dícselkedve mondotta megsértett, no lát ez hazugság, de mindezek dacára, hogy hazudott s mégis elégtételt kértem magától segédeim által s maga ez elől aljas gyávan meghátrált s kibújt ez elől, azzal a pimasz kifogással, hogy én rovott előéletű ember vagyok. No ez igaz! Meg voltam büntetve becsületsértés, politikai vétés miatt, de ez nem elég ahhoz, hogy valakinek elégtételt ne adjunk. Magának másképp kellett volna eljárnia, de nem úgy, mert ezt csak oly ember teszi meg, mint maga a kit gyávanak hívnak. Meghiszem azt, sokkal könnyebb adni a krakélet egy beteg emberrel szembe, mint mással, mert ekkor nem lehet dicsekedni, hogy krakéler vagyok, mint maga tette. No hát én megismertem a híres krakélereskedését! Magának csak szája van s ha úgy a lovagiasságra terelődik akkor gyávan kibuj, de ezen én nem csodálkozom, mert maguknál ez családi betegség. Tudomására adom, hogy én nem fogom még keztüben sem lekorbácsolni, mert nem akarom, hogy azon korbácsot, a melyet kutyáim megfenyítésére használok, magán is használjam s újat sem akarok venni, mert nem ér meg egy gyáva okl. segédjegyző annyit, mint a mennyibe a korbács kerülne, hanem elégtételt fogok magamnak szerezni a büntető bíróságnál.

1905. szeptember 7.

Kepes Tibor.

KÉT KÖZÉPISKOLAI TANULÓ
a Bethlen-körút 31. sz. alatt (2. ajtó)
teljes ellátásra fölvetetik egy intel-
ligens izr. családnál. A lakás egész-
séges, tiszta helyiség.

Külön bejáratu
utcai butorozott szoba
kiadó.
Csermely-utca 20. sz. alatt.

Női-, uri-,
fiu- és leányka
gyermek keztyük

Az iskolai idény kezdetével

Hoffmann Vilmos
keztyü-üzlete Kassa, főutca 69.
(a Nemzeti Színházzal szemben)

ajánlja dusan felszerelt raktárát min-
den fajta **fiu- és leányka-keztyükben.**
Kitűnő munka, pompás anyag. Ugy-
zsintén javítások és tisztítások jutá-
nyos árban eszközöltetnek.

TITKOS

betegségek ellen a legjobb
szer a
„**TRIAS**.”

2-3 napi befecskendezéssel a folyást utóbaj és
fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A leg-
régibb s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is
biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor 2.72,
nőknek kor. 3.54 fill. beküldése után bérmentve küld-
dik. Fecskendő külön 1 korona. Raktár: **SZEGŐ** és
MERCZ urak gyógyszer-tárában, Kassa, Fő-utca 13.
sz. Titok artás mellett küldi a készítő is Papp
gyógyszertára Tisza-Szentimrén.

Kész cipők
rakára

Adamcsik Nándor
Deák Ferenc-utca 15.
Sevro, Box és mindenféle bőrből ké-
szült férfi-, női- és gyermekcipők.—
Mérték utáni megrendelések gyorsan
eszközöltetnek.

Asszonyok és leányok
naponta
ujságeladással
—2 koronát kereshetnek.

Jelentkezni lehet:
Kossuth Lajos-utca 16. Vitéz-nyomda.

Kiadó: **Murányi József.**

Holzer

Kassa, Fő-utca 21. szám a.

Angol Costümök,
 Aljak, Pongyolák
dús választékban.

Kigyó Drogéria Kassa, Fő-utca 91.

Telefon szám: 265.

Calcium Carbid Felsőmagyarország főraktára.
Auto-gépkocsi kenő olaj. Fényképezési cikkek.

Gyógyárak, vegyi szerek. Gazdasági cikkek. Legkiválóbb valódi angol és
francia illatszerek. — Kozmetikai szerek felsőmagyarországi legnagyobb raktára.
Bel- és külföldi különlegességek és női piperecikkek dús választékban.
Gyógyborok és tápszerek. Rum és likőr esszenciák. Padiófénymazak
és tisztító szerek stb. stb.

Kötszerek, gummiárak és Postai megbízások pontosan eszkö-
zöltetnek. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld

Pallaghy Kálmán.

Hirdetések
Kossuth Lajos-utca 16.
Jutányosan felvé-
tetnek a „NAPLÓ”
kiadóhivatalában

Urr György szobrász

első kassai kézművészeti templombe-
rendezés, szoborfaragási és oltár-
építészeti műintézete

Kassa, Csatorna-utca 6. sz. alatt.

Főtisztelendő papság b. figyelmébe aján-
lom hírneves műintézetemet. Művészies kivi-
telben készítek **oltárokat, szószékeket**
szóval **tejes templombe-
endezést.** Művészies kivitelben készítem a fából faragott
szent szobrokat műtermemben. Tervezeti
rajzokat, költségvetéseket díjtalanul készítek a
főtisztelendő papságnak. — **Árjegyzék in-
gyen és bérmentve.**

A karácsonmezői r. kath. plebánia hivatalától.

196 1904. **Hivatalos bizonyítvány.**

Alulírott hivatalos hitelességgel bizonyítom,
míszertint URR GYÖRGY kassai lakos, szobrász
és oltárépítész ur templomomban egy román
stíliu új főoltárt készített s két mellékoltárt re-
novált, mely művészi s áhitatot gerjesztő mun-
káival ugy híveim, valamint az én legnagyobb
elismerésemet s köszönetemet kiérdemelte, miért
is fentnevezett művész urat **ki a külföldi**
**szobrászokat minden tekintetben felül-
mulja** — lelkeskedő Oltártestvéreimnek szí-
ves pártfogásába tiszta lelkiismerettel ajánlom.
Karácsonmező, 904. szept. hó 20-án.

LEITEREGH KÁROLY
plebános.

Nyomatott VIT ÉZ A ut. könyv-, kő- és műnyomdájában Kassán. 1905.